

# Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
**Helyben:** Vidéken:  
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 IIII.  
 Negyedévre . . . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:  
**HEGEDŰS LORÁNT.**  
 Kiadók és laptulajdonosok:  
**HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**DEBRECZEN,**  
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

## Kik és miért jelölték dr. Tüdös Jánost?

Debreczen, okt. 23.

Vetjük e cikket dr. Tüdös János egyik önzetlen hívtól, aki nem tagja a függetlenségi pártnak. A cikk több vonatkozásával, különösen azzal a részével, mely a városatyák új csoportosulásával foglalkozik, nem értünk egyet, mindazonáltal egész terjedelmében közreadjuk, annál a szimpátiánál fogva, amelylyel Tüdös János dr. személye és kiváló kvalitásai iránt viseltetünk.

Mióta nyilvánvalóvá lett, hogy dr. Tüdös János sorompóba lépett a polgármesteri tisztségért, talán egy kérdést sem feszegettek a hírlapok anynyira és a város ügyei iránt érdeklődők sem vitakoztak más kérdésen hevesebben, minthogy kik jelölték és miért jelölték Tüdös Jánost.

Nem értem, hogy a közeledő polgármesterválasztásnak miért hánytorgatják épen ezt a részét, hiszen a polgármesterség pályázat útján betöltendő hivatal, amelyért folyamodhatik minden előleges jelölés nélkül bárki, aki a törvényben megszabott feltételeknek megfelel.

De ha már sajtó és közönség annyit foglalkozik e mellékes körülménnyel, hát nézzünk szemébe a dolognak és mondjuk meg nyíltan, hogyan lett dr. Tüdös János polgármesterjelölt.

Az igazság az, hogy Tüdös Jánost nem Márton Imre és Juhász Ignác, nem is a függetlenségi párt intéző bizottságának gunyosan emlegetett 13 tagja, nem is a függetlenségi pártnak hivatalos gyűlése és lapja jelölte, hanem igenis jelölték *Debreczen sz. kir. városának első tisztségére az ő személyes tulajdonai, az ő szellemi és erkölcsi sajátságai, szóval az ő egész egyéni értéke.*

Nem szerették a hizelgés gyöngeségébe esni, de azt hiszem, velem együtt sokan vallják azt, hogy Tüdös Jánost alapos jogi tudása, széleskörű ismeretei, irodalmi műveltsége, művészeti érzéke, világlátottsága, önálló gondolkodása, élesítélete, szónoki és írói képessége jóval felülemelik a közönséges emberek színvonalán. Aki pedig ismeri működését az ügyvédi kamarában, munkálkodását a városházán, te-

vékenységét a Csokonai-körben és Müpártoló-egyesületben, aki tudja, hogy mennyit fáradozott az egyetem ügyében, hogy milyen élénk részt vett majdnem minden debreczeni emberbaráti és közművelődési intézmény létesítésében és fentartásában, az tudja és elismeri, hogy Tüdös János vezetésre hivatott férfi, hogy vezetői szerepének eleget tett eddig szűkebb körben, de vezéri tisztének teljes mértékben meg fog felelni akkor is, ha tágabb tér nyílik előtte, ha a városnak első helyére kerül. Ezt az általános véleményt, ezt a köztudatot csak megerősítette jelen állásának méltó viselése, mert mint takarékpénztári ügyész *szeplőtelen jelleműnek* bizonyult, amiért tulajdonképpen nem illeti dicsőret, de amit mégis ki kell emelnem, mert mai világban a nagy vagyonnal rendelkező intézményeknek számos jogtanácsosa mutatott ellenkező példát, még városunkban is.

Akiben tehát magasabbrendű képesség és mélyebbreható képzettség, munkásság és jellemesség így egyesülnek, azt nem szükséges Péternek vagy Pálnak jelölnie, az jelöli önmagát és ez a *szó legjobb értelmében vett önjelölés.*

Természetes dolog, hogy Debreczennek ilyen kiváló értékű egyéniségét nem én fedezem fel először, hanem Tüdös János már rég magára vonta mindazoknak a figyelmét, akik e város ügyeivel komolyan foglalkoznak, akik a nagy magyar központ boldogulása iránt melegen érdeklődnek. Hiszen már a mult tisztujtáskor emlegették a nevét, a lefolyt hat év alatt pedig nem volt politikai párt, nem volt társadalmi egyesület, nem volt közügyeket tárgyaló magántársaság, amely Tüdös Jánosban ne látta volna a jövő polgármesterét. Kivált a törvényhatósági tagoknak az a csoportja, amely most a *városfejlesztés* jelszava alatt szervezkedett, vetette rá a szemét Tüdös Jánosra és nincs e tekintélyes számú városatyák közül egyetlen sem, gróf Degenfeld Józsefen kezdve, dr. Kenézy Gyulán folytatva, akinek agyában megne fordult volna Tüdös János polgármestersége, sőt olyan is sok van, aki idő előtt és kéretlenül odaígérte Tüdös Jánosnak a maga szavazatát, aki figyelmeztette Tüdös Jánost, hogy tartsa magát készen a polgár-

mesterségre, akár a tisztikar jelen megbízatásának lejártával, akár, ha a körülmények úgy alakulnak, még a hat év letelte előtt. — Nyílt titok, hogy e hat év alatt sokszor biztatták magukat a haladás híveinek nevezhető városatyák Tüdös János személyével, de még többször fenyegették meg ellenfeleiket, egyszer másszor a magisztratust is — az ő nevével.

Különösnek, sőt természetellenesnek tartjuk, hogy most éppen e táborból hangzik legsűrűbben az a kérdés: ki jelölte Tüdös Jánost és miért jelölte?

Az a csoport, amely évekig hordozta az ajkán Tüdös János nevét, nem győz csodálkozni, hogy most mások is és náloknál hangosabban éleltik. — Ahelyett, hogy méltányolnák azt, hogy a függetlenségi-párt megemherelte magát és felülemelkedett a szűkkörű párt-felfogáson, hogy a város érdekei kedvéért félretette a párt-szemponyokat, hogy kész a polgármesteri, tehát a város fölötti hatalmat egy pártonkívüli ember kezébe letenni, e helyett azt firtatják, hogy a függetlenségi párt tagjai közül, kinek jutott eszébe Tüdöst fölléptetni és azt kutatják, hogy a Tüdöst jelölő gyűlésen hány intéző-bizottsági tag volt jelen. — Pedig ha önzetlen hívei a város fejlesztésének, ha igazán lelkesednek a haladásért, akkor kitörő örömmel kellett volna fogadniok, hogy még azok a körök is meghajolnak Tüdös Jánosnak modern haladást jelentő egyénisége előtt, amelyektől ők legkevésbé várták; két kézzel kellett volna megragadniok az alkalmat, hogy parköteletől le nem nyögözött embert ültethetnek a polgármesteri székbe.

Bocsánatot kérek, de én a város fejlesztő urak gondolkodásában helyességet nem látok.

Tüdös János vagy méltó a polgármestersége, vagy nem. — Ha nem, mondják meg ezt nyíltan, egyszermind akatadolják, hogy a polgármesterségre minősítő tulajdonságai közül, melyiket vesztette el hirtelenében, szellemi képességét-e, jelleme tisztaságát-e, erkölcsi és anyagi függetlenségét-e?

De ha mindezen esetek közül egyik sem következett be, ha Tüdös méltó és hivatott volta kérdésen felül van, akkor a városfejlesztő csoport-

15 és 20 koronáért kapható egy legújabb divatu lapos precizions óra 3 évi jótálással  
 Rose Dezső előnyösen elismert ékszer és óra raktárában Debreczen, Piacz-u. 55. sz. alatt, Hungária mellett

nak a huzódózása, sőt ellentétbe helyezkedése Tüdös jelölésével meg nem magyarázható másból, mint hatalmi féltékenységből a Tüdös újabb támogatói iránt érzett mérhetetlen gyűlöletből. A városfejlesztő csoport elfeledkezik arról, hogy a polgármesterjelölt nem eladó leány, még kevésbé férjes asszony, aki csak egy férfinak a szerelmét fogadhatja el! A polgármesterjelölt biztosabban fog ülni polgármesteri kötelességét, annál inkább teljesítheti kötelességét, ha nem egy párt kegyelmének köszönheti állását, ha különböző érzelmi csoportok együttesen emelik maguk fölé.

Hallatszanak a városfejlesztő csoportból oly hangok is, amelyek szerint Tüdösnek most nem szabad fölépnie, várnia kell egy pár évig és akkor egyhangulag, függetlenségi párt és városfejlesztő csoport együttesen fogja kitüntetni a város első tisztiségével. Ez a felfogás először is azt az adomát juttatja eszembe, amelyet azokról a polgártársainkról beszélnek, akikről a városfejlesztő urak olyannyira szeretik magukat megkülönböztetni.

Mikor *Lesseps* és vele a francia nemzet több kitűnősége magyarországi utjokban tervbe vették Debreczen meglátogatását, akkor a tapogatózást Borsós Kis Benjamin vagy egy másik civis úgy ütötte el: „Most jönnének, mikor ők akarnak, akkor jöjjenek, mikor mink hívjuk őket, most nem kellene!”

De van komoly megjegyzésünk is a felfogásra.

Dr. Tüdös János most maga vá-

gyik a polgármesterségre; maga ajánlja fel legjobb tudását, legszebb férfikorának munkaerejét szeretett szülővárosának szolgálatára, nemes nagyragyással, áldozathozó lelkesedéssel bocsátja magát Debreczen sz. kir. városának rendelkezésére. Akik igazán a haladás útjára akarják terelni városunkat, akik végre föltétlen rendet és kétségtelen tisztaságot akarnak teremteni a városházán, azok álljanak a modern műveltségű, erős kezű, minden tekintetben független Tüdös János zászlaja alá és vigyük azt dalra.

## Nem lesz létszámemelés

A hadügyminis. ter. képviselője mondja

### Megszavazták a közös milliót.

A magyar delegáció ma délután tartott plenáris ülésén folytatta és befejezte a hadügyi tárca költségvetését. A mai vitának szenzációja: *Hoffmann* Hugó altábornagynak az a kijelentése, hogy *nem lesz létszámemelés*; így tehát egyidőre megmenekülünk a véráldozat-többlettől. A delegáció mai ülésén végzett a megszállott tartományok költségvetésével is és ezzel elkészült munkájával. Most már csak az egyeztetések vannak hátra.

Részletes tudósításunk a mai ülésről itt következik:

### A hadügyi költségvetés.

A közügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság ma délután négy órakor *Zichy* Tivadar gróf elnöklete alatt ülést tartott, melyen folytatták a hadügyi tárca költségvetését.

előkelő pozícióju uriember, az ő szavától rengeteg ember kinevezése függött. Fölment egyszer Kolozsavárról egy uriember, szeretett volna elnyerni valami állást. — Hiába kilincselte ide-oda, nem birt elérni abszolúte semmit. Elpanaszolja ezt az esetet egy felette befentes ismerősének.

— Van pénzed?

— Hát iyen célra volna.

— Akkor azt mondom, jelentkezz X. méltóságos urnál, de előbb menj el a Koronaherceg utca ennyi és ennyi szám első emeletére s végy ott egy nyakkendőt.

— Nem értem.

— Majd megérted.

Az erdélyi ur felment s kért egy nyakkendőt. A kereskedő, vagy mi volt az a jó külsejű ur, elébe tett egy különös mintájú sávós nyakkendőt.

— Mennyibe kerül ez?

— Hát bizony uram, ez kissé drága.

Ulcson számítva kétezer korona.

Az erdélyi ur értette már a dolgot, a nyakkendőt megvette, feltette, elment tisztelni s másfél héten belül megjelent kinevezése a hivatalos lapban.

Az öreg kegyelmes asszony vagy Szent Antal hívője

Azok a bizonyos becsületben megöszült öreg igazgatók, kik emlékezni szoktak, kedvesen visszaemlékeznek a

*Hoffmann* Hugó altábornagy reflektál a vita során elhangzott ellenvetésekre. Kijelenti, hogy *létszámemelés nem lesz*.

*Chorin* Ferenc annak a véleményének ad kifejezést, hogy a magyar ipar nem részesedik eléggé a hadseregszállításokban. E baj sürgős orvoslását kéri.

*Szterényi* József kereskedelmi államtitkár válaszol a kormány nevében és eloszlatja *Chorin* aggodalmait.

Ezután a szavazás következett. A bizottság a költségvetést részleteiben is megszavazta.

### Bosznia és Hercegovina költségvetése.

A szünet után Bosznia és Hercegovina költségvetését tárgyalták.

*Hoitsy* Pál előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a költségvetést.

Egy sereg horvát beszél ezután, akik közül az elnök *Tuskán* Gergelyt rendentasítja, mert azt mondta, hogy Horvátországban nem tartják meg a törvényt.

*Nagy* Ferenc válaszol a horvátok akadékoskodására.

*Elnök* a vitát bezárja.

A bizottság a költségvetést általánosságban elfogadja s a részleteket is vita nélkül megszavazza.

Ezzel az összes közösügyes tárgyalásokat befejezték.

*Elnök* fölhatalmazást kér, hogy az időközben beérkező osztrák határozatokat átvehesse s az egyeztető bizottság ülését a saját hatáskörében összehívhassa.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés véget ért.

### — A horváth bán a királynál.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy *Rauch* Pál báró horvát bán ma délelőtt 11 órakor magánkihallgatáson jelent meg a királynál, akinél háromnegyed órát töltött. A bán a horvátországi hangulatról és a helyzetről tett jelentést. *Crnkovic* osztályfőnök, bánhelyettes Zágrárból Bu-

Baross-utcai szép fehérhaju matrónára is, ki valósággal látnoki erővel vezette a jó Szent Antal csodatevő kezeit. Egy bizonyos minisztériumban volt valakinek nagy érdeke, nem babba, hanem sujos ezresekbe ment a játék. Az ember felkereste a fehérhaju kegyelmes asszonyt, vagy szebben mondva a nagyasszonyt s beszélt vele, mondjuk az emberek romlottságáról.

Azután áttért a vallásra, végre eljutott csodatevő Szent Antalhoz. Felsóhajtott:

— Istenem, ha sikerülne ez és ez a tervem, nem sajnálnék bizony Szent Antaltól tizezer koronát.

Utóbbi összeg persze variálódott.

— Ugy, ugy, kedves uramócsém, szeretem a hívő embereket. Irja csak fel egy papíroskára, amit óhajt, írja is alá, én majd imádkozom Szent Antalnál.

A jó öreg kegyelmes asszonyt, vagy nagyasszonyt estefelé felkereste egy nem Szent Antal szellemű előkelő ur, átverte Szent Antal aktáit s mit tesz az égi csoda — nem volt ritka az az év, midőn a jó Szent Antal a Baross utcában megkereste a maga évi 80—100 ezer koronáját.

A visszaemlékezők itt felsóhajtanak: — Minő naiv dilettáns is lehetett ez a szegény *Latkóczy* kegyelmes ur!

## Panamás esetek.

A cigarettatárca.

A *Latkóczy*-eset alkalmából a nagy vállalatok idősebb igazgatói kegyelettel simogatnak meg egy kopóit, jelentéktelen cigarettatárcát, mely, de sok szép üzletnek emlékét ébreszti fel bennük. Volt, hol nem volt egy igen előkelő állású ur ember, kinek fel nem mert volna ajánlani vakmerő ember egy árva krajcárt sem, sőt millió árva krajcárt sem. Pedig sok minden függött tőle. Tehát bement hozzá a vállalati igazgató. Informálta kérése felől s közben kegyesen, engedelmesen, rágyújtott egy saját cigarettára. Elbucszott, de ott felejtette véletlenül a cigarettatárcát. Midőn hazaért, felkiáltott: — Ejnye, az áldóját, hát nem ott felejtettem a cigarettatárcámat! János menjen fel, kérje el a szolgától, régi, kedves jószágom volt ez a cigarettatárca.

A János elhozta a cigarettatárcát, nem is hiányzott belőle a két gianaklis, ellenben a bélének titkos rekesze szegényebb volt most már néhány öreg bankóval. . . .

— Szép idők voltak azok, — sóhajtlák a *Latkóczy* eset alkalmából nagy vállalatok érdemes ősz igazgatói.

A sávós nyakkendő.

Volt azután Pesten egy másik igen

**Ujdonságok**

minden oszikkben u. m. oostüm és blous kelmék slyemek, barohetek, és flanelek, női és leány felöltőkben, óriási választék, olcsó szabott árakban kaphatók. ><

**Klein Ignác**  
cégnél, Kistemplommal szembe.

dapestre érkezett. Rauch báró az osztályfőnökkel együtt folytatni fogja tanácskozását a magyar kormány tagjaival és csak holnap fog Horvátországba visszatérni.

## Iparosképző tanfolyamok Debreczenben.

### Segédek és mesterek továbbképzése.

A technológiai m. kir. Iparmúzeum a következő tanfolyamokat rendezi e télen Debreczenben:

**Általános ipari továbbképző**, melynek tárgya: **Üzleti fogalmazás**: november, december és január hónapokban hetenkint 2 napon esti 7-9 óráig. **Ipari számtan-mértan**: november, december és január hónapokban hetenkint 2 napon esti 7-9 óráig. **Szerkesztő és ábrázoló mértan**: november hó 1-től — február hó 28-ig hetenkint 3 napon esti 7-9 óráig és Vasárnap d. e. 8-12 óráig. **Építő ipari szakrajz**: november hó 1-től március hó 31-ig hetenkint 3 napon d. u. 4-7 óráig és Vasárnap 9-12 óráig.

Jelentkezni a **kereskedelmi és ipar kamara titkári hivatalában** lehet a hivatalos órák alatt d. e. 8-12-ig és d. u. 3-6-ig. Jelentkezők bezárólag f. é. nov. hó 1-ig vétetnek fel. Tandíj nincs. Taneszközdíj: üzleti fogalmazás 1 kor. számtan-mértan 1 korona, szerk. és ábrázoló mértan 2 korona, építő ipari szakrajz 3 korona, mely a jelentkezéskor fizetendő. Beiratkozhatnak: iparos mesterek, segédek és kivételesen magasabb előképzettséggel (kizépkiskola) bíró tanulók is. Az egyes tantárgyakra külön is lehet beiratkozni.

**Cipészsegéd szaktanfolyam** segédek részére november és december hónapokban 5 héten át esti 7-9 óráig és vasárnap d. e. 9-12 óráig. Taneszközdíj: 2 korona.

**Szabósegéd szaktanfolyam** segédek részére november és december hónapokban 5 héten át esti 7-9 óráig és vasárnap d. e. 9-12 óráig. Taneszközdíj: 2 korona.

**Szabómester szaktanfolyam** 1909. év január 1-től 5 héten át délutánonként 4 órán. Taneszközdíj 3 korona.

**Cipésmester szaktanfolyam** 1909. év január 1-től 5 héten át délutánonként 4 órán. Taneszközdíj 3 korona.

Az összes tanfolyamokra jelentkezéseket a **kereskedelmi és iparkamara** titkári hivatala veszi fel, ugyancsak közlelbi értesítésekkel szolgál.

## Vörheny és trachoma.

### Járványok a szomszéd vármegyében

#### Gyermekek tömeges halála.

A szomszédos Biharvármegyében ijesztő módon grasszál két járványos betegség. Az egyik: a **vörheny**, amely a Debreczen tőszomszédságában fekvő **Ermihályfalva** községben tizedeli a gyermekeket, a másik: a **trachoma**, amely főleg a szegény nép közt terjed.

**Ermihályfalváról** jelenti tudósítónk, hogy ott néhány hét óta ijesztően terjed a **vörheny járvány**. Alig akad ház, ahol beteg gyermek ne feküdnék. Ezideig ötvennyolc megbetegedés történt. Másfél hét alatt **husz gyermek halt meg**. A

körorvos alig képes kellő segítséget nyújtani az egyre szaporodó betegeknek. Már több ízben segítséget kért a megyei főorvostól, de még nem történt intézkedés.

A vármegyei főorvos jelentése megdöbbentő képét tárja föl Biharvármegye közegészségügyének. A megye több járásában pusztító járványok dühöngenek.

**Bagamér** községben a múlt évben Amerikából behurcolt **egyiptomi szembetegség** még egyre terjed. Az utóbbi pár hét alatt újra járványszerűen lépett föl. Huszonhét családban **huszonkilenc megbetegedés** történt. A járványos szembetegség terjedésének főoka, hogy a betegek elkülönítéséről szó sem lehet a szegény község szegény lakosai között.

## Szezonvers.

\*

Csere.

Kisasszony, ön boáját, muffját  
S bundáját már rég kapta meg,  
Kisasszony, ön oly szép, oly édes,  
Csak a szíve nagyon hideg.

Az én szívem forró, tüzes szív,  
De téli bundám nincs nekem,  
Nagysád cseréljünk s meglátja, édes  
Mindkettőnk nyer az üzleten.

Szilánk.

## A balkáni válság.

### Zavargások Belgrádban.

**Belgrád**, október 23. Az osztrák és magyar üzletek még mindig sokat szenvednek a bojkott mozgalomtól. Ezen üzletek előtt mindenütt nagy tömeg áll, mely a vevőket nem engedi be oda. Tegnap **egy osztrák kereskedőt megverték**, mert az üzlete előtt álló tömeget távozásra szólította fel. A tömeg ezenkívül **több nőt inzultált**, akik osztrák üzletekből jöttek ki. Az árut elvették és sárba dobták. A legtöbb osztrák és magyar üzlet ennek következtében ma zárva van.

#### Az albán mozgalom.

**Prizrend**, október 23. Az itteni albánok, valamint az Ipek, Djakovó és az ezek körül fekvő területek albánjai az új éra mozgalmaiban alig játszanak szerepet. Tartózkodó, passzív s indifferens magatartást tanusítanak. Albán iskolák és klubok létesítése iránt semmi érzékük nincsen. Nagy ellentétképpen a Dél-Albánia általában főlkellett, több helyen előrehaladt nemzeti érzésével Észak-Albániában a mohamedán városi lakók többsége előnyben részesíti a török nyelvet az albánnal szemben, és ily kijelentéseket: „Elsősorban mohamedánok vagyunk és csak azután albánok”, e körökben gyakran lehet hallani.

#### A monarchia és a Porta.

**Berlin**, október 23. A Voss Ztg. jelelenti Konstantinápolyból: Biztos forrásból értesültem, hogy a **porta tegnap este viz-**

szautasította a közvetlen tárgyalást Magyarországgal.

Hogy a porta emez elhatározásában milyen szerepet játszik Ausztria-Magyarország vonakodása, hogy a török államadósság lefizetéséhez hozzájáruljon és mennyiben járult hozzá ahhoz Anglia befolyása, még nem lehet tudni. Anglia befolyását tegnap nagykövete hivatalos kijelentésével, hogy a közvetlen tárgyalás ellenkezik Anglia kívánságával, különös nyomatékkal érvényesítette. A tárgyalások az Ausztria-Magyarországgal való közvetlen megegyezésre már nagyon kedvezően állottak és tegnapelőtt már az a hír is elterjedt, hogy a megegyezés már létre is jött. A porta elutasító magatartásával egyidejűleg azt is kimondotta, hogy a konferenciához elvben hozzájárul.

## A „művész” szalmaláng-szerelme.

### Nászutazás hatvan koronára.

#### Aki megszökött a mézeshetek elől.

A debreczeni kisebb zenekaroknak volt rendes és kitűnő „művész” tagja Törösi aliás Rigán Sándor cigánylegény. Állandóan smokingban járt, fehér nyakkendőt, fekete kemény kalapot és lakk cipőt viselt. Egy gazdag nászlakomán néhány nappal ezelőtt Hajduböszörménybe vitte a kalandra éhes zenész-fiút, ahol ő mint a hegedű első kezelője, mint primás keilő szakértelemmel vezette a 4-5 tagból álló és trombitával is tarkított barna fiúk társaságát.

Művésziessége közben kigyult, lázas pillantásokat vetett a lakodalmasház egyik alkalmazottjára, Varga Rafael férjezett Botos Bélánéra, aki hajlandónak is mutatkozott az égető pillantásokat hasonló hőfoku pillantásokkal viszonzni. A szem párháborúnak meg is lett a következménye, mert a pillanat heve alatt a fiatalok csakhamar megállapodtak abban, hogy közös háztartásra lépnek. A gyors elhatározást tett követte és másnap reggel már, mint boldog fiatal pár érkeztek meg Debreczenbe. Itt el is helyezkedtek a Pestitea 71 számú házban.

Mézeshetük azonban csak pár napig tartott. A fiatal férj kenyérkereset ürügye alatt eltávozott hazulról; később azonban visszatért és a zárva talált lakást feltörve, az asszony 60 koronáját ellopta s azzal megszökött. A csalódott asszony ma aztán a hűtlen férj ellen feljelentést tett a debreczeni rendőrségnél, amely elrendelte a vizsgálatot.

## Panama a pesti városházán.

### Megvesztegetéssel vádolt tisztviselők.

#### Bajok a vízmérő órák körül.

Hetek óta lázas tevékenység folyik a belügyminisztériumban, a fővárosházán és a rendőrségen, hogy egyik-másik panamának végére jussanak. A panamák történetéről és a vizsgálatról budapesti tudósítónk ezeket jelenti:

A boroszlói részöntő részvénytársaság budapesti képviselője, **Kuncz Ferenc**, állítólag vesztegetések útján tudta csak viz-

## Kutfurási és Géplakatos munkákat, valamint vízvezeték és szivattyú

javításokat szakszerűen és olcsón készít **Ehrenreich Sámuel Széchenyi-utca 44. sz.**

mérő-órát Magyarországon elhelyezni, azokat az órákat, amelyek Boroszlóban készültek, pedig csak magyar gyártmányt lett volna szabad használni. Még pedig a Budapesti Vízműóra Betéti Társaság ajánlatát fogadták el, amely társaságnak a Borz utca 14. szám alatt volt az állítólagos gyára, amelyet azért kell állítólagosnak neveznünk, mert erről a gyárról azt mondják, hogy vízműórák gyártására nincsen is berendezve, csak javítómunkálatokat végez.

Ezt már néhány héttel ezelőtt megírta néhány fővárosi lap. Ekkor Kuncz Ferenc, aki ennek a betéti társaságnak vezetője, az összes lapokban nyilatkozott s kijelentette, hogy senkit meg nem vesztegetett, rágalomnak, hajszásnak minősítette az egészet.

A vizsgálat azonban már ekkor javában folyt.

Sándor László kapitány azonban a rendőrségen, Bárczy polgármester a városnál és Perczel Béla számvizsgáló a belügyminisztériumban nagy titokban, de érelyesen folytatták a vizsgálatot és a kihallgatásokat. Sőt Kuncz Ferencnél és a betéti társaságnál házkutatást is tartottak, lefoglalták a társaság könyveit és levelezését. Találtak egy eldugott másolókönyvet és ebben több levélmásolatot, melyekből arra lehet következtetni, hogy a Kuncz-féle vízműórák után mégis kaptak sápot egyes urak. Itt többek közt találtak egy levélmásolatot, amelyet egy nagyobb állású hivatalnokhoz intézett levélről készítettek és a következőket tartalmazza:

„A multkor küldöttekhez ide mellékelten küldök Önnek . . . koronát.”

A tanúkihallgatások pedig azt bizonyították, hogy Kuncz karácsonykor és újévkor osztogatott ajándékokat.

A dologban kompromittálva van állítólag egy városi mérnök is, aki azonban — úgy beszél — már nincsen a fővárosnál. Emlegetnek egy fővárosi tanácsnokot, néhány vízvezetési tisztviselőt, egy mérnököt és több tisztviselőt is. A gyanúsítottak közt több vidéki polgármester és tanácsnok is szerepel. A vizsgálatnak ezt a részét a belügyminisztériumban végzik.

A rendőrségen ma reggel nyolc óra óta a budapesti vízvezeték-művek igazgatóját, Kajlinger Mihályt hallgatta ki Sándor László rendőrkapitány zárt és féltve őrzött ajtó mellett. Annyit mégis elárulnak, hogy a rendőrségnek súlyosan terhelő adatai vannak egyes városi tisztviselők ellen, s hogy már kétségtelenül meg van állapítva, hogy Kuncz részéről megvesztegetések történtek.

Éjszaka telefonálta fővárosi tudósítónk:

Kajlinger igazgató kihallgatása reggeltől egészen délután két óráig tartott. Sándor rendőrkapitány eléje terjesztette a följelentést, amely azt mondja, hogy az igazgatónak először 6000 koronát kínál-

tak, majd amikor ő erre az ajánlatra mosolygott, 12 000 koronával próbálkoztak. Megmutatták az igazgatónak ezenkívül a lefoglalt levélmásolatokat is. Kajlinger kijelentette, hogy soha senkivel ilyen dologról nem beszélt. Azért pártolta a külföldi vízmű-órákat, mert nem akarta, hogy a Magyar Fém- és Lámpa-áru gyár monopoliomot csináljon ezekből a cikkek-ből. Érelyesen tiltakozik az igazgató az ellen, hogy bárkitől is pénzt kapott volna.

Nincsen kizárva az sem, hogy a közeli napok egyikén ebben az ügyben egy vagy több letartóztatás lesz.

## Fütetlen tantermek.

Több szülő panaszsával fordult ma hozzánk. Arról panaszkodnak, hogy a helybeli római katolikus elemi iskolában még mindig nem fűtenek s a gyermekek a hidegtől dideregve kénytelenek végigülni a 3—4 óras tanítási időt.

Mi tudjuk, hogy nem egyetlen iskola ez Debreczenben, ahol a gyermekek bőrre akarnak a fűtőanyaggal spórolni. Ismerünk olyan tanintézetet is Debreczenben, ahol még télvíz idején is igen gyakran fűtetlen tantermekben tanítanak s ha a kályhába be is fűtenek, ez csak olyan tessék-lássék fűtés, amelyik mellett betegre hülnek a növendékek.

Hát ez, tisztelt igazgatók és tanfőurak lelketlenség. Nem értjük, hogy férhet össze a pedagógiai elvekkel a gyermek egészségének veszélyeztetése. Annak a szülőnek, aki az önközlésébe adja a gyermekét, mindennek drágább fiának, vagy leánykájának az egészsége, drágább minden tudományánál, amit az iskolában a gyermek feléje vernek.

Ezt bizonyára éppen ilyen jól tudják maguk az illető tanfőurak, vagy iskolaigazgatók, de mit törődnek ők — tisztelet a kivételnek — akkor a gyermek egészségével, mikor arról van szó, hogy néhány száz koronát megspóroljanak. Ha aztán a gyermek agyonfázik az iskolában, tüdőgyuladást, toroklobot vagy más ilyen betegséget kap, az a szülő dolga.

Nagy nyavalyája ennek a szerencsétlen országnak a sok között a gyermekhalandóság megdöbbentő nagysága. Ennek persze a szülők tudatlansága, gondatlansága az oka. Igazán jól fogunk kinézni, ha az iskolák is egy sorba fognak állani a lelketlen szülőkkel és a gyermekek bőrre igyekeznek spórolni a fűtőanyaggal.

Mi ez ellen minden erőnkkel protestálunk. De tessék tiltakozni a szülőknek is, hozzák a nyilvánosság elé azoknak a tanintézeteknek a neveit, ahol fűtetlen tantermekben nyomorogtatják a gyermekeket.

## Egy fiatal leány öngyilkossága.

Szégyenében agyonlőtte magát.

Halál az anyaság miatt.

Debreczenben a Hajó-utca 2 számú házban ma reggel szomorú tragédia játszódott le. Egy fiatal nő, akit anyai örömelek leplek meg, előtűnti szégyenében revolvert szorított a homlokához s egyetlen lövéssel elpusztította magát. A részleteiben megrázó esetről az alábbi tudósítás számol be.

Pár éve került Debreczenbe Briza Bozsena nevű szerb származású leány, aki itt Sauerwald János dr. ezredorvosnál kapott alkalmazást. Az igyekvő és szorgalmas lánnyal meg volt elégedve alkalmazástudója és éppen azért fel is tűnt neki, hogy az utóbbi időben rendkívül buskomor volt. Betegségről, fájdalomról panaszkodott.

A szerencsétlenség volt is oka panaszkodni. Szépszóval, ígérekkel félrevezette egy fess katona, akivel aztán szerelmi viszonyt kezdett. A gyakori randevuk után a leány kellemetlen felfedezésre jutott, anyai örömelek nézett elébe és már csak néhány hét választotta el az asszonysorsától. Ma reggel azonban a baj váratlanul bekövetkezett és amikor már tul volt minden veszélyen, kilopta gazdája revolverét s azzal halántékra lökte magát.

A golyó talált és azonnali halált idézett elő. A rendőrség értesült az öngyilkosságról, a halottat bevitette a közpórház hullaházába, az anyátlanul maradt kis gyermeket pedig átadta a debreczeni lelencházának. A szerencsétlen halállal kimult asszony egyébként jobb családban született, feltűnő szép és alig volt még husz éves. Temetése holnap lesz a debreczeni közpórházból.

## SZÍNHÁZ

Műsor:

Szombat okt. 24. Mi történt az éjjel, énekes bohózat C.

Vasárnap d. u. okt. 25. Tatárjárás, operette. Este Koldus gróf operette.

— A színházi iroda jelentése. Ma, szombaton kerül színre a Vígyszínház nagyszerű darabja, *Mi történt az éjjel?* Bisson mester ezen künő bohózata a legmulatságosabb darabok egyike. A közönség egész estén nem jő ki a kacagásból. A főbb szerepeket Gerő I. Rózsa Lili, Gyöngyi Jolán, Horváth K. Gyöngyi Izsó, Ternyei Ligeti és Nádor adják. Egy pár kellemes énekszám és tánc tarkítja ezt a künő kacagtató bohózatot, melynek kissé pikáns ízét sem lehet elvitatni. Az igazgatóság jövő hétre újból kitűzte a Schönthan féle vígjátékot: *A Szabin nők elrablását*. Ez estén Gyöngyi Izsó játssza Retegi színigazgató mulatságos szerepét, ki a multkor betegsége miatt nem játszhatott. Kék egér lesz a legközelebbi vígjáték premier színházunkban. A darabot Ternyei Lajos rendezti. Géczy poétikus népsziművét *Gyimesi vadvirág*-ot eleveníti fel az igazgatóság új betanulással.

MOZI!

Széchenyi kávéházban a (Vasuttal szemben)

Ma este gazdag új műsor.

MOZI!

Büvös tánciskola (kacagtató) — Büntett és bünhődés (dráma) — Rongyszőrök jórja (bohózat) — A kágyelem (mzgható) — Aki siet elkésik (bohózat) — Chantant hercege (sláger) — Olimpiai játékok Párisban (spor, színes) — Beléptidj nincs.

## UJDONSÁGOK.

### A mozgósított nyomor.

Leesapott ránk a hideg. A fagyoskodással karöltve lépked az élelmiszer drágasága. És biztató remény vezérszavaként nyomul a politika egén a háboru üstököse, amelynek uszályába csimbajkodik a létszámemelés és az adóemelés s minden más kedveskedés, aminek eredménye: országos nyöszörgéssel végített rendületlen bizalomnyilvánítás a külügyek és a belügyek vezetői iránt.

Hadiparancs hijján is bizonyos imár, hogy a nyomornak valamennyi ezrede mozgósítva van. Dermédségnek foglyai volnánk, ha közbe közbe az életnek lankadó mozdonyát be nem fűtenék budapesti szenzációkkal: patika panamákkal, vízmérő vizsgálatokkal. Alkalmatos eszközeivel annak, hogy a tömegek érdeklődését a tulajdon dolgától a maga sok-sok bajától eltérítsék.

Minden élelmiszernek felszökött az ára. Gsak a főrangú csemege, a szőlő olesó még a piacokon. Bő termés volt szőlőben s nincs hordó, hogy benne megdráguljon bornak. Nem drágult a szárnyas sem, amelyhez alig van köze a népnek. Kevés kukorica termett, azért sietnek tudadni rajta. De amit néptápláléknak nevezünk: a burgonyától a disznósajtig, a garasos kvarglittól a lipitói turóig: dupla értékben illeszkedik a hivatalos árjegyzékbe.

És se delegációban, se Aehrenthalnak a pártklubokban tett nyilatkozataiból nem szereztünk tájékozást, hogy miből táplálkozik majd a föllemelt létszámú hadsereg, ki fizeti a hadi költségeket, ha a népnek, amely amazokat táplálja, anyija sem lesz, amennyiből önmaga eltengődhetik. Csupa öröm az annexión; csupa tüzelés a háborura; csupa lelkesedés a létszámemelésre. Angliában törvénytervezet készült a munkahijján selyők eltartására.

Nálunk? A mieink kiközösítenek minden kérdést, amelyet a reális élet követel s amely minket jobban érdekel, mint Szerbia, amely, Bismarckkal szólva, nem ér föl egy pomerániai gránátos csontjával sem.

— **A debreczeni lelkészválasztás.** A következő sorok közlésére kéretünk fel: Az E. T. II t. c. 11. §-a értelmében az egyházmegyei elnökség által küldött, egy lelkészi és egy világi egyénből álló küldöttség az 1908. évi október hó 26-ra kitűzött lelkészválasztás alkalmával a presbyteriummal együtt jelenik meg a választók gyülekezetében, ennél fogva az alulírt elnökség meghívja és felkéri a címzett presbyter urat, hogy a jelzett napon, ez évi október 26-án délelőtt

9 órára az egyház tanácstermében elmaradhatlanul és pontosan megjelenni méltóztassék. Debreczen, 1908. október 23. Könyves Tóth Kálnán, lelkész elők. Simonfy Imre, kir. tanácsos, főgondnok.

— **Szalay államtitkár holdoklik.**

Budapesti tudósítónk táviratozza: Szalay Péter államtitkár, posta- és távirdai vezérigazgató már napok óta beteg. A napokban meglátogatta Kossuth Ferenc és Sztéryni József is. Az éjszaka igen rosszra fordult az állapota és orvosai azt mondták, hogy katasztrófától is lehet félni. Miután a nagybetegnek abszolút nyugalomra van szüksége, a családja intézkedett, hogy a ház előtt, a Nagykoronautóában, szalmát hintsenek szét; így a kocsik zaja alig hallható. Kossuth Ferenc meghagyta, hogy a beteg horgylétéről minden negyedórán értesítsék.

— **A debreczeni adókievítés.** A város területére alakított egyenesadókievítő bizottság ma, pénteken folytatta ülését. Megállapította a kievítési lajstrom 1049. tételétől az 1073. tételig, továbbá az 1125. tételétől az 1157. tételig foglalt közjegyző, kéjhölgytartó, optikus, látszerész, gőzmalomtulajdonos, magánmérnök, orgonakészítő, postaszállító, főpincér, zongora, zene, nyelv, cimbalom, magán-tanár és tanárnő, ka'onai tanfolyam előkészítő, fiuiskola-tulajdonos, táncitanítók kereseti adótételeit. A kievítő bizottság holnap, szombaton folytatja ülését s megállapítás alá kerülnek a kievítési lajstrom 1074. tételétől az 1124. tételig foglalt orvosok s állatorvosok kereseti adótételeit.

— **A színházi bizottság ülése.** A színházi bizottságot e hó 18-ára, szerda délután 5 órára hívta össze Kovács József polgármester a városháza kis tanácstermébe. Az új színi évad megindulása óta most ül elször össze a színházbizottság.

— **A Szent-László Dalegyelet** rendkívüli közgyűlését e hó 11-én kezbejött akadályok miatt nem tarthatván meg, alapszabályai szerint újból kihirdetett közgyűlést holnapután, azaz október 25-én, vasárnap délután 3 órakor fogja a római katolikus elemi fiuiskola Varga-utcai épületében megtartani. Tárgy: a megüresedett egyleti tisztségeknek választás útján való betöltése. A közgyűlésre az összes tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Német katonák tömeges kivégzése.** Kölnből táviratozzák, hogy a Kazablankából megszökött, de utóbb elfogott német legionáriusokat halálra ítélték, Valamennyiüket titokban agyon fogják löni.

— **Közszállítások a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál.** Rongyneműekre irt ki ajánlati versenytárgyalást a pozsonyi cs. és kir. élelmiszerügyi raktár. Ajánlatok november hó 4-ig küldendők be. A debreczeni csapatkórház bérletét a temesvári 7-ik hadtest versenytárgyalás útján kívánja biztosítani. Ajánlatok november 10-ig nyújtandók be.

— **Távirdaoszlopok szállítása ügyében** november 10-én versenytárgyalás lesz a kereskedelemügyi minisztériumban. Szállítandó 26167 drb. faoszlop. — A cs. és kir. haditengerészet szükségletei ügyében értesíti a kereskedelemügyi m. kir. mi-

niszter a kamarát, hogy a nagyarányú szállítás ajánlati felhívása a Budapesti Közlöny október 31-iki számában jelent meg. E szállításokra egyébként bővebb felvilágosítás a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál szerezhető.

— **Négy pár házasság két os-**

lásban. A csabai anyakönyvvezető előtt szombaton délután négy-négy testvér kötött házasságot: Lukács György Gubeny Juditot, Gubeny János Lukács Zsófiát, Gubeny András Lukács Annát és Lukács János Gubeny Ilonát vette el feleségül. Valamennyien földműves szülők földműves gyermekei.

— **Szakelődés a bádogosmesterek részére.** Stipán István mester szakelődését f. hó 25-én, vasárnap, d. e. 8—12 óráig és hétfőn este 7—9 óráig az ipartestület helyiségében tartja meg.

— **A „Debreczen” ny mása.** A városi tanács ma utasította a városi nyomda vezetőségét, hogy október 31-ig még a városi nyomdában nyomják a „Debreczen” című lapot. November 1-től kezdve azonban más nyomda után kell nézni a „Debreczen”-nek, mert a városi nyomda tovább nem nyomja a lapot.

— **Egy perzsa főúr magyar felesége.** Mirza Sudik Khan Alikter jeruzsálemi perzsa konzul felesége levelet irt Sugár József aradi szabónak, melyben férjének ruhát rendel és utasításokat ad az iparosnak a ruhamikénti elkészítésére. Hogy ennek az előkelő keleti főúr feleségnek hogyan jutott eszébe férje számára Magyarországból ruhát rendelni, annak oka az, hogy ez az asszony aradi születésű magyar leány és Hanecker Mária-nak hívták. Évekkel ezelőtt elvált első férjétől és Perzsiába ment, ahol a szép asszonyt egy előkelő ur, a perzsa sahadvari emberre nül vette. Bár messze idegenben szakadt, hazájáról nem feledkezett meg. Alikter khánt közben jeruzsálemi konzulátus vezetésével bizta meg a sahad és ide is követi urát.

— **A tanyai iskolák bebutorosása.** Az állami elemi tanyai népiskolák iskolai butorokkal való ellátására pályázatot hirdetett a város. Az ajánlatokat ma bontották fel. Hat ajánlat érkezett be, melyek közül a legolcsóbb Baskovics és társai ajánlata volt, kik 5600 koronáért vállalták fel a munkákat. Hét iskolában 10 tantermet kell butorokkal ellátniok.

— **Százhuszéves asszony.** A világ legöregebb asszonya, mint szatmári tudósítónk jelenti, Nagykarolyban él. Az asszonyt, kinek vasárnap volt a százhuszadik születésnapja, Levendai Mihály-nénak hívják. Levendayné a szabadságharc alatt Sopronmegyéből került Nagykarolyba. Az asszony könyöradományokból és jóslásból él. Magas kora dacára jól lát és hall.

— **Meglopott iparossegéd.** Tóth István kovács segéd ma panaszt tett a rendőrségen, Andró János kovácsinas ellen, aki husz korona értékű ruhaneműjét ellopta. A rendőrség megindította a tolvaj fiu ellen a büntető eljárást.

# Szörme

boák és kabátok minden kivitelben legolcsóbban kaphatók **UJ**  
**Szüics üzletben, Szent-Anna-utca 1.**  
**szám. Javitások elfogadtatnak.**

— **Nyugtázás.** A szegény gyermekek felruházására újabb adakoztak: Kovács József polgármester 5 koronát, id. Weichinger Károly 10 koronát és Orth. izr. hitközség 10 koronát. Fogadják a szegény gyermekek nevében hálás köszönetünket. Itt említjük meg, hogy eddig több mint 200 gyermek jelentkezett, de az asztaltársaságnak csak 110—120 gyermeket lesz módjában felruházni, mert több pénz nem áll rendelkezésre. Egy-egy teljes kiruházás 23 koronába kerül. A „Polgári Asztaltársaság” elnöksége.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Burai Lajos ref. 7 hónapos, Toldi Imre ref. 65 éves, Szabó János róm. kat. 14 hónapos, Kerecsi Gergelyné róm. kath. 31 éves, Nagy Gábor ref. 20 éves, Nagy Imre ref. 30 éves, Vilmányi Imre ref. 43 éves.

— **Újtöltésű zseb villanylámpák érkeztek Mentze Henrik újdonságok áruházába Kossuth-u. 4 sz. darabja 2.40, 4.— és 5.— korona után töltés 1.20 korona.**

— **Üzlet áthelyezés.** Telegdi K. Lajos utóda Eperjesy István a városháza épületében 68 év óta fenn álló könyv, papír és zenemű kereskedését Kossuth-u. 11. szám alá helyezte át.

— **Hová menjünk színház után?** Csakis a Márkus Dréher ét-termébe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak. Frissen csapolt Korona á la Pilseni sör, kitűnő fajborok. Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. Naponta nagy zene-hangversenyek.

— **Percel Carola** táncziskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Dívtós őszi és téli Női és Leány felöltőket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa féle áruházban Kistemplombazár lehet már májtól kezdve **olcsón** vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

## TÖRVENYKEZÉS.

— **A tolvaj és az orgazda.** Joblonkai Jolán Török Gábor főerdésznel volt alkalmazásban. A leány szolgálat-adját állandóan lopta s a lopott holmikat Ugrai Lászlónak adogatta el. Emiatt állottak ma a törvényszék előtt, mely Joblonkai Jolánt 3 havi, Ugrai Lászlónét orgazdaság miatt 2 havi fogházra ítélte.

## Közgazdaság.

### Ingotlanok forgalma.

Tóth Báliatné és neje Kozsa Mária veszik a debreczeni 1551 és 1552 sztkyben foglalt 8 hold 1000 négyszögöl ondódi földet Horváth Tamásnéól 7000 koronáért.

Csapos János és neje Horváth Eszter veszik a debreczeni 2334 sztkyben foglalt Tizenháromváros utca 12 sz. házat Molnár Józsefné Takács Zsuzsánától 4800 kor.

Szabó Sándor és neje Szabó Julianna veszik a debreczeni 1547 sztkyben foglalt 834 négyzetöljökerti szőlőt Gyórfi Józsefné Budai Zsuzsánától 4800 koronáért.

## Terményfőzede.

Schwarz E. debreczeni bismányos távirati jelentése  
Budapest, 1908 október 23

Készára 5 drágább, határidők szilárdak.

1908. októberi buza	12 30. — 13
1908. májusi buza	—
1909. áprilisi buza	12 18. — 19
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	9 97. — 98
1909. áprilisi rozs	10 17. — 18
októberi zab	8 14. — 15
1908. májusi zab	—
1909. áprilisi zab	8 46. — 47
1908. májusi tengeri	7 55. — 56
1908. júniusi	—
1908. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi ropota	—

## REGÉNY-OSZARNOK.

### Az alpesi Vampyr.

118. — **Regény.**

„Szerelmes vagyok.” mormogá ve-rejtékes homlokát törülgetve. „Szerelmes vagyok, mint egy oroszlán”, „szerelmem nem viszonzatik, csak mesterséges módon... ez bánt engem... ezért vagyok szeszélyes”, „mit nem adnék érte, ha Vi ma megértve nagy határtalan szerelmemet, önként keblemre omolna s azt mondaná: fussunk idegen földre, ott boldog lesznek veled.”

— Igen, ezeket a szókat ő fogja bár mondani, még nem csak így fog szólni hozzám — szeretni fog őrült hévvel — de mind mit ér ez, ha tudom, hogy a büszker okozza. Senki, soha senki, még egy utolsó cigányleány se szeretett engem soha szive tiszta ösztönéből igazán, igazán.

Amadeo elbusulva horgasztotta le fejét, megfordította lovát s lassu lépésben engedte menni fekete barett kalapján a hosszú struccotoll lebegett a szélben, mert éles északi légáramlat szelte át a völgyet, megarkanytyuzta lovát s elvágtatott.

Félórával később egy magányosan álló csárdához ért. Az ajtóban ravasz pilantásu öreg zsidó — a csapláros állott kezeit dörzölve s mély hajlongások között vigyorogva

Amadeo leugrott lováról odavetette a kantár szarát az öreg Abelnek, ki azonnal jártatni kezdte a lovat. Don Amadeo pedig a házba lépett — keresztül ment az első szobán, mely egészen üres volt, a szögletben egy titkos rugóra tette kezét s azonnal megnyitott a fekete kormos fal Amadeo belépett egy tágas helyiségbe, melynek közepén virágos damasztabrosz-szal leterített szőnyeg állott. Egy székre becsátkozott, fejét tenyerébe hajtotta és elmerengett. Pár perc múlva benttermett az öreg Abel egy egész megpakolt kosár boros palackokkal, egyenként és műizlés-sel, íz, szag, jóság és nemesség szerint helyezte el az üvegeket mindenik mellé más-más alaku poharat téve. Aztán bátor-kodott kérdést intézni, hogy palancsol-e marquis ur enni valót is.

(Folyt. köv.)

## Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat tavaszi és nyári újdonságainkból ruháknak és blousnak.

Habatat, Pompadour, Chiné, Bayé, Volle, Shantung, St. Galler szövés, Mousselin 120 cm. széles, métere K 1.20 fekete, fehér, egyszín vagy tarka színekben.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám-és viteldj-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

## Ekszert, zsebórát

bizalommal

jótállás mellett.

## Halász Nándor

órás és ékszerésznel

lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz.

Fehérló-szálloda épület.

## A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higányt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mittesen) bőrbajokat. Kismintja a ránczosodni kezdő arczbort s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiros tehát nappal is használható. Há-tása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplac 31, a városházzal szemben.

## Uj

## bükkfa hordó

literenként 5 fillérjével  
megrendelhetők

## Slésinger Dávidnál

Debreczen, Attila-tér 5.

## Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

## Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyűk, női és gyermek kö-tények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek f-hérműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

## ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy az eddig Vanger Sándor és társa cég alatt fenálló női divat salont az ifj. Szele Lajos urnak cégünkbe történt kilépése folytán a mai naptól

### Vanger Sándor

néven fogom vezetni. Amidőn ezt szives tudomására hozom egyben kérem továbbra is nagybecsü szives pártfogását

Teljes tisztelettel

### Vanger Sándor

Bathányi utca 1.

## Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Függönyök,  
Ágy- és Asztalterítők, Flanelltakarók.  
**Linoleum.**  
Valódi persa szőnyegek  
nagy raktára.

1961—1908. sz.

### Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírószág 1907. V. 2312/17. számú végzése folytán közhírré tétetik, hogy Geiger Simon és több végrehajtató részére bírósággal lefoglalt és 11866 koronára becsült szarvasmarhák, lovak, gazdasági gépek és eszközök, szekerek, takarmány- és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1908. évi október hó 28. án délelőtt 9 órakor kezdetét vevő és szab. kir. Debreczen város tulajdonát képező Vecser pusztán, (Pacsi erdőrészt) megtartandó nyilvános bírói árverésen, azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron aul is, elfognak adatni.

Debreczen, 1908. évi október 22.

Török Péter bírói kiküldött.

## Legszebb téli áruk

u. m.

jó mosó barchetek, flanellek, továbbá paplanok, flaneli takarók, szoba- és lópokrócok, valódi jaeger alsóruhák, harisnyák, lábtörölők, színes és fehér kész barchent fehérneműk

### KARDOS LÁSZLO

vászon és menyasszonyi-kelengye üzletében  
Debreczen, Kossuth-u. 9. szám.  
Határozott ár. Alapított 1831-ben.  
Telefon sz. 113

## MERKLER SOMA

nap és esernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát  
férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Kizárólag francia mellfűzőkben

nagy választék 3 koronától feljebb.

## Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

## Sesztina Lajos

vaskereskedésében, Piac-u. 23.



Legjobb órák,

legszebb ékszer

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piac utca 42.

## Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

### A Ganz-féle Villamossági R. T.

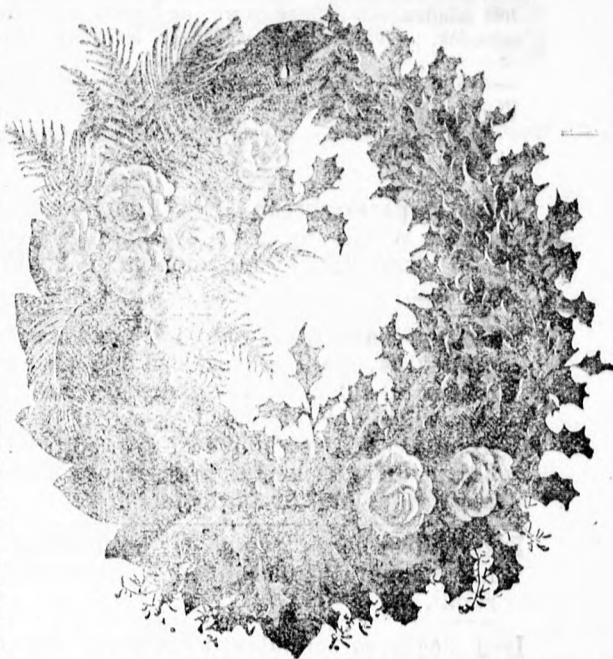
debreczeni építészvezetősége  
(Piac-u. 72.) által készíttetnek.

Szakszere felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dús választéka.  
Telefon 568 ss. Telefon sz. 568

Kontsek Géza

## Nizzai virág csarnoka.



Készíti a legremekbű élővirág és művirág sirkoszorúkat, — nemcsak a legelőkelőbb izlésben, hanem a legolcsóbbban is.

## Eddig nem létező

árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztó kerekedésében <<<<

## Kohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz.

Nagy választék : Szabott árak.

Tessék meggyőződni.

Hajdunági Hajuszpedrő.

### Szép a bajusz

a híres

HAJDUNÁGI PEDRÓ-VAL.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsírintes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bórmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

## Grósz Nagy Ferencz

gyógyezérez.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszervu” gyógyezertár.

Telefon 498. sz. Telefon 498. sz.

## Férfi és fiú Box cipők legolcsóbban

a Központi cipő és kalap áruházban Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435.

## Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vasúti betűkből azedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választéka bilyeget csatolni.

**Vigyázzon!** Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

**Eladó vaspénzszekrény** Egy álló íróasztal alaku Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

**Csizmadia-tanoncokat** napi-bér mellett szegődtetünk. Napi bér az első 1 1/2 esztendőben 80 fillér, a következő évben 1 korona, a továbbiiban 1 kor. 20 fillér, az utolsó fél esztendőbe 1 kor. 50 fillér. Csizmadák termelő és árucaarnoka Debreczenben, Margit fürdő telep.

**Fagyapótt szőlő és gyümölcs** csomagoláshoz kapható legolcsóbban Kontsek Gézánál.

**Igen elegánsan berendezett két utcai szoba** garzon lakásnak kiadó Egyháztér 13.

**Bocskay kerti szőlő**, 800 négyszögöl területű, kétféle fajszőlővel és finom faju gyümölcsfákkal beültetve, eladó. Az országúthoz és vasuti állomáshoz, valamint a ligethez közel, a legelőkelőbb helyen, nyaralóépítésre kiválóan alkalmas. Kitérő alkalmi vétel. Értekezni lehet a tulajdonosnál Bethlen u. 67. sz. alatti.

**Liszt st. lazi és pult** (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklós-utca 22.

**Egy jóházból való asztalos tanuló** felvétetik Késes utca 6. sz. alatt.

### Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjutányosabban eszközöl.

**Ezüst női óra** elveszett Csütörtökön dél után. Az óra állott, egy mutatója van, a belső lemezen késsel D. L. betű volt bevésve, bronzsúly melynek végén kengyel volt. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül a kiadóban.

**Vidéken egy jó forgalmu fűszer üzlet** keresmai joggal és dohány engedéllyel, kényemes lakással bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

**Felső kereskedelmi iskolai felső oszt. tanuló** elvállal alsóbb osztályu tanulók oktatását.

**Ugyes varróleány** felvétetik Sziv utca 4. szám alatt.

**Keresztény uri háznál** butorozott szoba kiadó két theologus részére. Darabos-utca 56.

**Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanító** magánórákat ad, vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

**Jó házból való fiu** üveges tanulónak felvétetik Blattner József Csapó-u. 1.

**Szép, elegáns, asztali álló lámpát** kéz alatt megvennék. Czim a kiadóban.

**Boros hordók** 600—700 literes 9 koronáért hektója. Margit fürdő söraktar.

**Glattstein kárpitos műhelyét** Darabos utca 34 szám alá helyezte át.

**Gyakorlott segéd munkásnők** előnyös díjazással állandó alkalmazást nyernek a Női Kalap Salonban Kossuth utca 6. Tanuló leányok felvétetnek.

**Kopirprés** jókarban levő megvételre keresztek. Czim a kiadóhivatalban.

**Jó csaladból való a középiskola alsóbb osztályába** járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

## Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a **kék csillag**-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árukban u. m. Blazokban, aljában gyermekruhákban — Mérték szerinti elvállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árák mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidárúknban nagy választékot tartok.

Szíves párfogást kérem a n. é. közönségnek.

Tisztelettel

**Ferenczy József.**

Legbiztosabb szépítőszert a

## Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkötőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

**Illatszerek minden illatban**

1—2—3 koronás üvegje

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerűi gyógyszereknek. Kapható a készítő

**Grósz Nagy Ferencz**

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerertár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 486.

**Csinos glace,  
Finom svéd,  
Tartós szarvasbőr**

## keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

**Schön Sandor**

Keztük, kötszer, és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-u. 12. sz. (Stenczinger ház.)

Legfinomabb

# Csillár

és

# szalon

# petroleum

Csakis a volt

# Térei-féle

üzletbőlszállittatik házhoz.

Vagyok bátor a n. é. petroleum vevő közönség b. figyelmét arra felhívni, hogy

**Zonai** nevü petroleum szállító, már régtől nem a

# Térei-féle

üzletből szállítja a petroleumot, kérem tehát ne hagyják magukat félrevezetni fenti által, mivel valódi

## jó égő petroleum

csakis alanti ezégtől szállittatik pontosan házhoz.

**Kérem a czégre figyelni!**

Tisztelettel

# Blumberger Gyula

festék és petroleum nagykereskedő volt Térei-féle üzlet.

Hatvan-u. 13. sz.

Telefon 621.

Telefon 621.